

FRAMAZUNSKI »ROTARY KLUB.«

Framazunstvo dobro znade, da je u svijetu ozloglašeno. Stoga je ono sada odabralo novu taktiku: ustanovilo je svoj »Rotary klub.« Prvi je takov klub podigao Pavao P. Harris 23. 2. 1905. u Chicagu, a zatim g. 1908. u San Franciscu. Danas je ta ustanova postala internacionalna. Harris je dao to ime klubu, jer mu je znak kolo sa šest zraka. Taj je klub postao savez naroda bez Geneve. S Harrisom su bila u početku tri druga, a iza 10 godina je taj broj porastao na 15 tisuća. Sada ima na svijetu 2.630 klubova i 132 tisuće članova. Sada se osnivaju ti klubovi i u Njemačkoj (Les Nouvelles religieuses, 15. II. 1928). domala će i u SHS. Mussolini je dao slobodu ovoj vrsti Framazunstva, jer ono priznaje i fašizam. Talijanski je prijestoljonasljednik (i s njime mnogi članovi savoj-ske kuće) stupio u to framazunstvo.

1. Što hoće »Rotary klub«?

Njegov je statut na oko bezazlen. U članku trećem čitamo: »Rotary pomaže i širi primjenu slijedećih načela: 1. svaka aktivnost i inicijativa treba da na to smjera, kako će služiti ljudskom društvu; 2. poslovi i vršenje zvanja moraju se osloniti na viša načela etička; 3. volja da služi društvu mora voditi svakoga rotarijanca u njegovom javnom i zvaničnom djelovanju; 4. što šire osobno poznanstvo među ljudima jest uspješno sredstvo, da postanu korisni ljudskom društvu; 5. svaka korisna zaposlenost dostojna je čovjeka i dobiva pravu idealnu vrijednost, ako je smatramo sredstvom, kojim služimo društvu; 6. česti i prijateljski sastanci između ljudi posla i profesije raznih zemalja (ujedinjenih da služe društvu) potpomažu međusobne materijalne i duhovne interese, pa i omogućuju što bolje odnose među narodima.«

No čujemo druge glasove. Osnivač ove ustanove, odvjetnik Harris veli: »Naš plan isključuje svaki Credo, hvali djelovanje, te je otvoren protestantima, katolicima, Židovima, kršćanima, budistima.« (Cfr. Los Rotarios y su código moral, što je izišlo u madridskom časopisu »Razon y fe« 25. IX.1927. i 10. X. 1927). I talijanski odvjetnik Ranelletti izjavljuje: »Rotary imade potpunu autonomiju u svom programu, mislima i radu, te je izvan i iznad svake obveze, te predstupa vjerskog karaktera« (Rotary, organo ufficiale dei Rotary Clubs d' Italia, Milano 1928, p. 74)

»Rotary« veli javno, da nema u njemu nikakvih formalnosti; ipak fotografije uprave u Londonu i Milanu pokazuju, da uprava imade i svoje znakove o vrpcama, koje u svečanostima objesi o vrat.

2. »Rotary klub« i framazunstvo.

Pariška je »La Croix« pisala 15.IV. 1925., da je Harris bio framazun, a tako i prvi njegovi drugovi. I »Wiener-Freimauer-Zeitung«

u jednom od skorih svezaka nazivlje »Rotary klubove« jednostavno »amerikanische Ableger der Freimauer« (Širitelji framazunstva). I Švicarski framazunski časopis »Alpina« ističe zadovoljstvo, kako u »Rotary klubovima« ima brojnih običnih framazuna (Alpina, Bern 30. IV. 1927), te traži da braća moraju pomagati i širiti ove klubove.

Španjolski glavni organ Velikog Istoka iznosi u siječnju, kako je predsjednik Rotary klubova u Venezueli, Vicente Davile držao predavanje o »Rotary klubovima« i tu istaknuo »kako su framazuni osnovali te klubove, pa Rotarijanci smatraju framazune starijom svojom braćom, jer između jedne i druge ustanove postoje mnoge dodirne tačke« (Boletín oficial y Revista masónica del Grande Oriente Español, Madrid 11. I. 1928).

Framazun Robert A. Greenfield je protestant, nastanjen u New-Yorku, te je 20. XII. 1927. objelodanio posebni spis »Vjersko pitanje u Mehiku.« Tu on otvoreno piše, da su framazunstvu u borbi protiv katoličke Crkve izvrsno sredstvo mehikanski »Rotary klubovi« i protestansko društvo »Y. M. C. A.« I Rotarijanci su mehikanski 12. III. 1928. sa svog sastanka poslali krvniku Calleu pozdrav i u njemu mu obećali, da »će s njime sudjelovati u radu oko dobrobiti zemlje« (El siglo futuro, Madrid, junij 1928). Svi znamo, što to znači »sudjelovati« i koja je to »dobrobit zemlje.«

Uzalud se »Rotary klubovi« kriju kaskada pod zvučne izjave, ili čak iznose, kako u njihovim redovima ima i katoličkih svećenika. Rimski »Osservatore romano« više puta mora ustati protiv takvih prikaza i iskrivljivanja.

3. »Rotary klubovi« i katolici.

Ovo vatikansko poluslužbeno glasilo nije moglo drukčije ni uraditi. Ta lko uspoređi »Moralni rotarijanski kodeks« i »Framazunski kodeks« ili framazunske »Deklaracije«, poprimljene na internacionalnom framazunskom kongresu g. 1921., naći će isti naturalizam, što ga je Leon XIII. tako odlučno osudio u enciklici »Humanae genus.« Papino je stanovište sasna ispravno i mi katolici tu znademo, koja je naša dužnost.

